

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

بشار لیکس / د مارچ ۱۹، ۲۰۲۴
استونکی: شاه محمود سرتیر
۲۴ مارچ ۲۰۲۴

بشار لیکس

د مصر اتلوی کولی شي اخوان المسلمین بیا ژوندي کړي

په مصر کې بې ساري سياسي، اقتصادي او ټولنيز بحرانونه کيدای شي د اخوان المسلمین د بیا راژوندي کيدو لامل شي، کوم چې په تاريخي توګه هغه تشي ډکې کړي چې دولت يې نشي پوره کولی.

د مارچ د مياشتې په څلورمه نيټه د مصر د امنيتي جرمونو محکمې د اخوان المسلمین ستر لارښود محمد بديع او د دغې ډلې د اوو تنو مشرانو (محمود عزت، محمد البلتاجي، عمرو ذکي، اسامه ياسين او صفوا هغازي) سره يوځای د اعدام په سزا محکوم کړل. ، عاصم عبدالمجيد، او محمد عبدالمقصود) يوولس کاله دمخه د "پليټ فارم پيښو" په نوم قضيه کې د تاوتریخوالی فعاليتونو تنظيم کولو لپاره .

دا قضيه په ۲۰۱۳ کې پيل کيږي، څو ورځې وروسته له هغې چې مصري پوځ د اخوان المسلمین سره تړلی ولسمشر محمد مرسي د سعودي - متحده عربي اماراتو په ملاتړ کودتا کې له واکه لرې کړ .

په تخنيکی توګه، دا حکم په ۲۰۱۵ کې د " رابع عملياتو خونه " د بدنامي قضیې وروسته د ۸۰ کلن بدي دريمه مخامختيا په نښه کړه چې د مرګ په سزا محکوم شو .

بیا هم، د 'عدالت' له مفکورو هاخوا، یو ژور داستان راڅرگندېږي - یو له سیاسي جاذبې ډک دی. د محکمې حکم یوازې د تیرو سرغړونو لپاره د اشخاصو حساب ورکولو په اړه نه و؛ دا د مصر د دولت لخوا یو ستراتیژیک اقدام و.

د وخت بم ټک کول

د ولسمشر عبدالفتاح السیسی حکومت د راتلونکې ټولنیز ناورین څخه ویره لري چې د دولت له مینځه تللي اقتصاد، غلطو مالي پالیسیو، په عربي نړۍ کې د نفوذ کمیدو او د غزې د توکمیزو پاکولو په وړاندې د مصر د بې کفایتۍ په پایله کې اټکل شوی - ټول. د احتمالي پوډر کیک لپاره اجزا چې د چاودلو لپاره چمتو شوي.

مبصرین وړاندیز کوي چې راتلونکې چاودنه د بې ساري پیمانې وي، د ۱۹۷۷ د دویمې انقلاب او د ۲۰۱۱ د جنورۍ د ۲۵ انقلاب.

هغه د ۱۹۴۸ کال په جگره کې د اخوان المسلمین رول او بیا په مصر باندې د نکبا د اغیزو او د دولت د پالیسیو یادونه وکړه چې موخه یې له پنځوسو کلونو راهیسې د مشهور اسلامي ټولنیز او سیاسي غورځنگ له منځه وړل وو:

موږ پروا نه لرو که موږ په مرگ او بند محکوم شو. فلسطین زموږ د عربو او اسلامي ملت لومړنی او دایمي لامل دی. ښاغلی قاضي، دا د قضیې ریښه ده. تر څو چې د پېړۍ معامله بشپړه شوې نه وي، بنديان یو.

د بدې د عالي موقتي بیان د دقت په پام کې نیولو پرته، دا د منلو وړ نه ده چې نن ورځ په فلسطین کې پېښې رامینځته کيږي ممکن په راتلونکو کلونو کې په قاهره کې سیوري واچوي، په دې پورې اړه لري چې مصري چارواکي غزې ته نږدې شي. د غلط اقدام قوي عواقب د مصر په چارواکو ډیر وزن لري.

دولت مقابل د مذهب

په دې برخه کې، دا د "انسان او مقدس" په کتاب کې د راجر کیلوپس بحث ته د انعکاس وړ دی چې د دولت د لنډمهاله لید او د وخت مذهبي مفکورې ترمنځ توپیر لري.

یو دولت عموماً یو هدف، لنډمهاله، او ډیری وختونه خطي لید ته غاړه کیږدي، پداسې حال کې چې مذهبي چوکاټونه معمولاً د تاریخي پوهاوي سره تړل شوي "سپرا-موقتي" لید لري - په کوم کې چې د وخت په تیریدو سره، مشهورې مبارزې به بالاخره د ناکام واک مخه ونیسي.

پداسې حال کې چې دولت هڅه کوي حرکت او وخت تنظیم کړي، خپل واک د ادارو لکه محکمو او زندانونو له لارې څرگند کړي، اسلامپالان په یو بل ډگر کې ښکیل دي. دوی په کوڅو، کوڅو، منبرونو او زندانونو کې له دولت سره مقابله کوي، په ستراتیژیک ډول په لنډمهاله اړخ تمرکز کوي - دا د مبارزې "بې وخته" دی.

په حقیقت کې، د قاهرې او اخوان المسلمین تر منځ د سیاسي کړکېچ درک کول د دوی تاریخي اړیکو ته ژور ډوبولو ته اړتیا لري.

د دېرشمې لسیزې له ناکراره تعاملاتو څخه تر پنځوسو پورې واکمنۍ پورې، ورپسې په اویایمو لسیزو کې د هماغنګۍ له امله، بیا د عربي پسرلي په جریان کې د مسلمانانو د "بکس" راڅرگندېدل، او ورپسې د "اسلامیت وروسته" دوره (لکه څنگه چې تشریح شوي. د ایراني-امریکایي ټولنپوه اصف بیات لخوا) اخوان المسلمین له دولت سره د صفر په لوبه کې له مختلفو مرحلو څخه تیرېږي.

دا اړیکې د مصر په سیاسي ژوند کې د ژورو بنسټیزو ځانګړتیاوو له مخې ټینګې شوي، چې نه یې دولتي بیوروکراسي برلاسی کولی شي او نه اخوان المسلمین په بشپړه توګه یوځای کولی شي.

برسېره پردې، د مصري دولت تکامل، د مرکزي کنټرول سيستم سره چې د شپږو زرو کلونو په اوږدو کې پراخ شوی، د مختلفو مهمو دورو څخه تیر شوی، هر یو د ځانگړي بحرانونو سره مرسته کوي چې د هیواد سیاسي صحنې ته دوام ورکوي.

اخوان المسلمین په ټول عمر کې

د تاریخي لید څخه، د اخوان المسلمین ظهور په ټولنه کې د دولتي تاوتریخوالی په وړاندې د مدني غبرگون په توگه پیژندل کېدی شي. په بل عبارت، په مصر کې سیکولر-اسلامي تاوتریخوالی یوازې کلتوري ټکر نه دی، بلکې د ټولني په سمبولیک پلازمینه باندې د دولت د تاوتریخوالي پایله ده.

دا هم مهمه ده چې اخوان المسلمین په ابتدایي توگه د یو **ټولنیز حرکت** په توگه وگڼل شي نه د سیاسي حرکت په توگه، د هغې د ځانگو په څیر، په فلسطین کې حماس او په لبنان کې حزب الله، چې د دوی ریښې د ټولنیز فعالیت په کچه کې موندل کېږي .

د مصر د سلطنتي دورې په جریان کې، اخوان المسلمین د سعد زغلول او ملتپال، لیبرال وafd گوند په مخالفت کې د فتحي رضوان، عزیز المصري او محمد صالح حرب په څیر شخصیتونو سره نږدې اړیکې درلودې. په هرصورت، د پاچاهۍ له ړنگیدو وروسته، اخوان المسلمین ځان په مخالف لوري وموند.

په شپږو لسيزو کې، د سید قطب په څیر متنازع شخصیتونه د ځوروني سره مخ شول، پداسې حال کې چې حسن الحدیبي، د اخوان المسلمین پخوانی لارښود، د "مبلغین، نه د قاضیانو" په توگه د دوی په رول ټینگار وکړ.

په اوپایمه لسيزه کې د انور سادات د ولسمشرۍ پر مهال، اخوان المسلمین د ملاتړ او مخالفت تر منځ راښکته شو او په انتیایمه لسيزه کې یې د الغامة الاسلامیه د وسله والې ډلې له خوا د هغه وژنه وغندله.

دا د مصر د عصري تاریخ په اوږدو کې د دولت او اخوان المسلمین تر منځ د بدلون وړ اړیکو تشریح کولو کې مرسته کوي .

له تېرې یوې چاودنې

د اخوان المسلمین بېرته راستنیدل، لږترلږه د خلکو پام ته، د دې پوښتنې راپورته کوي چې د مصر دولت له ټولني څخه څه غواړي. د حکومت قیمتي ترافي "پرمختیا - پرته له غوښتنې" پروژې - د پلازمیني ښار په گډون په بشپړ ډول **نوی ښارونه** رامینځته کول - او د سیسي تر مشرۍ لاندې د تصادفي 'بیارغوني فنډونه' لاهم عادي مصریانو ته گټه نه رسوي یا د مصر اوږدې اقتصادي او ملي ننگونې حل کړي .

د مصنوعي بوم سره سره چې دې انا پروژو ته منسوب شوي ، مصر د تعلیم کیفیت کې د عربي هیوادونو څخه ښکته دی ، په ۲۰۲۳ کې په نړۍ کې ۱۳۹م ځای لري ، او د روغتیا امنیت کې ۱۵۳م ځای لري ، ځکه چې اداري فساد دوام لري د هغې ادارې ځوروي ، د کوم لپاره چې دا ۱۳۰م ځای لري.

په استدلال سره، په مصر کې نن ورځ دا "د بیارغوني" پروژې د ځواک په دهلیزونو کې ژوره د مالي الیگارسي بډایه کولو څخه لږ څه کوي چې د دوامدار پرمختگ لپاره هیڅ لید نلري .

پداسې حال کې چې اخوان المسلمین په رسمي ډول منع کېدی شي، د خلکو لپاره د ملاتړ سيستم په توگه د هغې تاریخي رول په داسې وختونو کې چې دولت یا نه غوښتل یا د اړتیا وړ احتیاط چمتو کولو توان نلري .

که حکومت په کورنیو چارو کې د احتیاط په کار کې پاتې راشي - په ځانګړي توګه د مصر په پوله کې پر مسلمانانو باندې د اسراییلو د نسل وژني په شالید کې - اخوان المسلمین یو ځل بیا له سیوري څخه راپورته کیدی شي او یو ځل بیا له دولت سره په ټکر کې وي.